

af disse forskjellige Mangler og en Paavisning af, hvorledes de maa siges paa en tilfredsstillende Maade at ville blive hævdede ad den Vej, jeg omtalte, da dette jo naturligere kan finde sin Plads under en anden Behandling af Sagen. Men jeg kan endnu mindre gaa ind paa en saadan total Omvæltning som den, der indeholdes i det foreliggende Forslag, af den Grund, at den nye Tilstand, som det gaar ud paa at fremkalde, efter min Overbevisning langtfra vil kunne siges at være ønskelige eller bedre, men tværtimod i sit Skjød vil bære forskjellige Misligheder, som ikke ville kunne undgaa i Tidernes Løb at afføde meget beklagelige Følger. Lovforslaget i sin nuværende Skikkelse gaar ud paa at inddrage samtlige de Indtægter, som hidtil i Aarenes og i Markhundredernes Løb have været henlagte til Geistlighedens Lønning, i den almindelige Statskasse, gaar altsaa ud paa, at de forskjellige Bidrag, hvoraf disse bestaa, og som hidtil have været ydede direkte fra de vedkommende Menighedsmedlemmer til deres Sjælsørger, nu skulle indbetales paa Amtstuerne eller hos andre Oppebørselsbetjente. Jeg tror nu, at allerede denne Forandring i og for sig vil komme til at virke paa en lidet ønskelig og i flere Henseender maasse ikke lidet trykkende Maade paa dem, som den nærmest vedrører, navnlig dem, som have ydet disse Bidrag, men dette vil jeg ikke fremhæve som det Væsentlige. Men naar Forslaget gaar ud paa, at samtlige disse Indtægter nu skulde inddrages i den almindelige Statskasse, for der at forenes, samles med og forvinde i Statens almindelige Indtægter, saaledes at der derefter af Statskassen skulde bevilges de Beløb, som maatte anses fornødne for at sørge for de kirkelige Kravs Fyldestgjørelse, saa holder jeg mig overbevist om, at vi derved vilde komme ind paa en Tilstand, som meget snart vilde vise sig saare lidet ønskelig. — Jeg tror, at det ikke vilde kunne undgaa, at der idelig vilde fremkomme meget uhyggelige Forhandlinger og Debater om, hvorvidt der nu fra Statens Side blev draget tilbørlig Forsorg for de kirkelige Interesser, og om ikke en stor Del af de Midler, som Fortiden havde henlagt til deres Fyldestgjørelse, nu benyttedes paa en anden og derfra helt for-

skjellig Maade, hvilket man maasse endvidere vilde forklare af Grunde og paa en Maade, som vilde være meget lidet hyggelig, og som meget let kunde virke til Skade paa et Gæbet, hvor det netop er i høieste Grad ønskeligt, at den Slags Betragtninger holdes ude. Men dertil skal jeg sige, at der er en anden Hovedforandring, som herved tilsigtes, idet nemlig Lønningen af den hele Geistlighed, naar denne Omvæltning var færdig, vilde gaa for sig overensstemmende med Lønningen af andre Statsembedsmænd, saaledes at der aarlig eller maanedlig udbetaltes dem deres Løn af Statskassen. Ogsaa dette anser jeg for i sig selv lidet ønskeligt og dertil ikke blot afvigende fra og uoverensstemmende med det Forhold, der hidtil har bestaaet for Geistligheden her i Landet, men ogsaa, hvad jeg særlig skal fremhæve, i en mærkelig Uoverensstemmelse med de Anskuelser, som netop nu gjøre sig gjældende om det rette Forhold, hvori Geistligheden bør stilles. Jeg har allerede fremhævet dette i det andet Thing og skal her blot antyde, at det endog saa kommer i en skrigende Modsigelse med Bestemmelser i selve det foreliggende Lovforslag, og derhos saare lidet passer med de Anskuelser, som ligge til Grund for et andet Lovforslag, som er forelagt Rigsdagen, og som, idetmindste hvad den Grundtanke angaar, hvorpaa det hviler, er saa langt fra at have fundet Modstand, at man endog saa i det andet Thing har stræbt efter at gjennemføre det i et endnu videre Omfang. — Det er af disse almindelige Grunde, at jeg bestemt maatte være imod Lovforslaget, som det nu foreligger, og at jeg derfor meget indtrængende maa ønske, at det høje Thing i denne Sag vil slutte sig til det Forslag, som efter en meget moden og alvorlig Prøvelse og en saa gennemgribende Prøvelse, som vistnok kun saa Forslag have faaet, er kommet frem fra Ministriets Side. Naar jeg saaledes opfordrer det høje Thing til at slutte sig til dette Forslag, er det ikke derfor min Mening, at Lovforslaget ikke skulde kunne forandres i enkelte Punkter, tværtimod vil det høje Thing have lagt Mærke til, at der i det andet Thing og navnlig af Mindretallet i det Udvalg, som der var nedsat, var foreslaaet adskillige væsentlige